

การพัฒนาโรงงานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก

พงศ์ศิลป์ รัตนอุดม

วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นการพัฒนาโรงงานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ 2) ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ 3) ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ 4) ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 58 คน นักเรียนนักศึกษา จำนวน 400 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 458 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยคิดค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก เกี่ยวกับการพัฒนาโรงงานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 4.087 ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 3.793 ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 3.734 และด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ค่าเฉลี่ย 3.592

คำสำคัญ : งานอาคารสถานที่ การจัดการเรียนรู้ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION (ISSN: 1905-9450)

FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY, Volume 16 No.1 January-June 2022

DEVELOPMENT OF FACILITY FOR SUPPORTING LEARNING MANAGEMENT AND DUAL VOCATIONAL EDUCATION MANAGEMENT SYSTEM IN KANCHANAPISEK NONGCHOK INDUSTRIAL AND COMMUNITY EDUCATION COLLEGE

Phongsin Rattanaudom

Kanchanaphisek Nongchok Industrial and Community Education College

Abstract

The purposes of this research were development of facility for supporting learning management and Dual vocational education management system in Kanchanapisek Nongchok Industrial and Community Education College. There are four components; facility planning, facility maintenance, facility control and facility evaluation. The research samples included 58 education personnel and 400 students, including 458 people at Kanchanapisek Nongchok Industrial and Community Education College. The research tool used to collect the data were questionnaires with checklist and rating scales. The program was used to analyze the data to find percentage, means, and standard deviation. The findings of the study were as following: As a whole, the opinions of education personnel and students at Kanchanapisek khongchok Industrial and Community Education College reviewed that development of facility for supporting learning management and bilateral vocational education management system was moderate level in all four aspects. The overall was in high level. The mean was raging form high to low The highest mean were facility maintenance with 4.087, while the mean of facility Control was 3.793, the mean of facility evaluation was 3.734, and the mean of facility planning was 3.592.

Keywords : Facility, Learning Management, Dual Vocational Education System.

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552: 8) กล่าวว่าระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ข้อที่ 19 งานอาคารสถานที่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น ควบคุมดูแลปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยต่อการใช้งานพัฒนาอาคารสถานที่ การอนุรักษ์พลังงาน การรักษาสภาพแวดล้อม และระบบสาธารณูปโภคของสถานศึกษาให้เป็นระเบียบและสวยงาม จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากโจรภัยอัคคีภัย และภัยอื่น ๆ ทำให้วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภูมิภาคหนองจอก ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่ตั้งแต่การวางแผน การใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพราะเป็นที่รับทราบกันดีว่าอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ อาคารเรียนรวม และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการจัดการการเรียนรู้ เพื่อรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตั้งแต่การออกแบบอาคารเรียน การวางแผนการใช้งานอาคารสถานที่ อาคารปฏิบัติการ การจัดห้องเรียนทฤษฎี การจัดพื้นที่ปฏิบัติ การจัดภูมิทัศน์ การจัดสถานที่จอดรถยนต์ การจัดสถานที่รถจักรยานยนต์ การจัดโรงอาหาร การจัดห้องน้ำห้องส้วม ยึดหลักการถ่ายเทอากาศ ทิศทางของลม การวางอาคารเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อทิศทางของแสงแดด การทาสีภายในหรือภายนอกอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ ห้องเรียนต่าง ๆ มีความสำคัญกับนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่ และให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับศุภรา เจริญภูมิ (2561: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ พบว่า กระบวนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ ดังนี้ 1) กระบวนการศึกษาแผนยุทธศาสตร์และปัญหา 2) กระบวนการศึกษาความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) กระบวนการจัดทำแผนงานการพัฒนาอาคารสถานที่ 4) กระบวนการดำเนินการพัฒนาอาคารสถานที่ 5) กระบวนการใช้และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ 6) กระบวนการตรวจประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาอาคารสถานที่ และ 7) กระบวนการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน

จากการศึกษาสภาพปัญหาทางอาคารสถานที่ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 นั้น พบว่ามีการชำรุดของถนนคอนกรีต รั้วกำแพง อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ การทรุดของพื้นดินตามธรรมชาติ ทางเดินหน้าอาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ ห้องน้ำห้องส้วม สิ่งอำนวยความสะดวก โรงจอดรถจักรยานยนต์โรงจอดรถยนต์ สนามวอลเลย์บอล สนามฟุตบอล สนามเปตอง สนามตระกร้อ สนามภูมิทัศน์ ศาลาที่นั่งพักผ่อน โต๊ะนั่งรับประทานอาหาร และขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานอาคารสถานที่ของชุมชน ส่งผลให้การพัฒนางานอาคารสถานที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการซ่อมแซมบำรุงรักษา เนื่องจากต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงพล ศรีนวล (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพะทายพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า โรงเรียนขาดการวางแผน ขาดการบำรุงรักษา ครูผู้รับผิดชอบขาดการเอาใจใส่ ขาดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม บรรยากาศไม่ร่มรื่น ขาดการนิเทศ และสอดคล้องกับศรีสุตา ไชยวิจารณ์ และคณะ (2558: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผู้วิจัยจึงได้เชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ดังนี้ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย หัวหน้างานอาคารสถานที่ หัวหน้าห้องนักเรียนนักศึกษาทุกชั้นเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี รวมทั้งหมดจำนวน 30 คน เพื่อให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางาน

อาคารสถานที่ โดยตัวแทนนักเรียนนักศึกษาได้เสนอแนะให้ซ่อมแซม ดังนี้ 1) ถนนคอนกรีต 2) รั้วกำแพง 3) หลังคาโรงจอดรถจักรยานยนต์และหลังคาโรงจอดรถยนต์ 4) ห้องน้ำห้องส้วม 4) พื้นทางเดิน 5) พื้นสนามฟุตบอล พื้นสนามเปตอง พื้นสนามวอลเลย์บอล 6) ศาลาที่นั่งพักผ่อน 7) พื้นที่สอนปฏิบัติแผนกวิชาช่างยนต์ แผนกช่างกลโรงงาน 8) ห้องเรียนแผนกวิชาต่าง ๆ 8) ห้องเรียนทฤษฎี และพื้นที่ปฏิบัติวิชาเคาะฟันสี สาขางานยานยนต์ 9) ทาสีอาคาร และ 10) ระบบกล้องวงจรปิด จากนั้นเชิญประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางานอาคารสถานที่ โดยที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอแนะให้ซ่อมแซม ดังนี้ 1) สภาพภูมิทัศน์อาคารอำนวยการ อาคารแผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง อาคารเรียน โรงอาหาร แผนกวิชาช่างก่อสร้าง และแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ 2) ห้องน้ำห้องส้วมประจำอาคาร 3) พื้นที่ปฏิบัติแผนกวิชาช่างยนต์ แผนกช่างกลโรงงาน ห้องเรียนทฤษฎี ห้องพักครูแผนกวิชา 4) ห้องประชุม 5) ถนนคอนกรีต 6) รั้วกำแพง 7) ห้องเรียนทฤษฎีแผนกวิชาสามัญ ห้องเรียนภาษาอังกฤษ ห้องเรียนภาษาจีน แผนกวิชาช่างก่อสร้าง แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ และแผนกวิชาการตลาด 8) ศาลาที่นั่งพักผ่อน 9) ท่อระบายน้ำ และ 10) การบำบัดน้ำเสียโรงอาหาร จึงได้นำข้อเสนอแนะสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางานอาคารสถานที่ ที่ได้จากการประชุมมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และร่วมกันวางแผนดำเนินการพัฒนาอาคารสถานที่อย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มากที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่อย่างเต็มที่ ตั้งแต่การใช้งานอาคารสถานที่การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินอาคารสถานที่ สอดคล้องกับพียา พรพรรณ (2557: 11) กล่าวว่า งานอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่สร้างขึ้นภายในสถานศึกษา แบ่งเป็นอาคารเรียน อาคารประกอบ สามารถใช้ประโยชน์สำหรับการเรียนการสอนหรือกิจกรรมอื่น ๆ รวมถึงสถานที่ที่ใช้ทำกิจกรรมอื่น ๆ เช่น บริเวณเสาธง ที่นั่งพักผ่อน ห้องน้ำ สนามกีฬา ชุมชนสามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับพรทิพย์ บุญเชิด (2556: 13) กล่าวว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ของโรงเรียน ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เช่น ความหมายงานอาคารสถานที่ ขอบข่ายงานอาคารสถานที่ การพัฒนางานอาคารสถานที่ การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่ต้องใช้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน สอดคล้องกับมธุรดา เจ้าทรัพย์ (2556: 18) กล่าวว่า การบริหารงานอาคารสถานที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง งานอาคารสถานที่เป็นงานที่สนับสนุนส่งเสริมงานด้านวิชาการ ช่วยในการดำเนินงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างรวดเร็ว ช่วยให้นักเรียนนักศึกษาเกิดความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนรู้ สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้นักเรียนนักศึกษา ชุมชน มีความเจริญงอกงามด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม สอดคล้องกับPenn State University (2015: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำคัญของอาคารสถานที่ของสถานศึกษาในการปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนพบว่า อาคารสถานที่ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษามีผลกระทบต่อจัดการเรียนรู้ของครู และนักเรียนเป็นอย่างมาก ผู้กำหนดนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะมองข้ามความสำคัญของอาคารสถานที่ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับอาคารสถานที่ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สอดคล้องกับ Nuraihan Mohd (2015: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินสภาพอาคารสถานที่ของสถานศึกษา: กรณีศึกษาของโรงเรียนสาธิตที่ได้รับคัดเลือกในเขต Gombak พบว่า เกณฑ์ของผู้ปกครองในการเลือกสถานศึกษาที่เหมาะสมได้รับอิทธิพลจากสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา เป็นการ

ตรวจสอบความต้องการมาตรฐานการวางแผน และแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาของรัฐบาล เพื่อประเมินสภาพของ สิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษาในพื้นที่การศึกษา และเพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงการพัฒนาของประชาชน และสอดคล้องกับ North West University (2013: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ เชิงคุณภาพของการ บำรุงรักษาอาคารสถานที่: สถานศึกษารัฐบาลในแอฟริกาใต้ พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีโครงสร้างองค์กรสำหรับการ บำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกตามความต้องการ และความสะอาดทั่วไป ดังนั้นสถานศึกษา จึงมีคณะกรรมการบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการ บำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก และกำหนดกลยุทธ์การบำรุงรักษาของสถานศึกษา

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ตรงกับความต้องการผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนางานอาคารสถานที่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการ การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคเหนือตอนบน โดยกำหนดกรอบในลักษณะของการพัฒนา งานอาคารสถานที่แนวใหม่ เพื่อพัฒนางานอาคารสถานที่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน ทำให้นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการอาชีวศึกษา ภาคเหนือตอนบน เป็นผู้ที่มีความรู้มีทักษะประสบการณ์ เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่ และมีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสถานประกอบการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และรองรับการบริหารจัดการการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคเหนือตอนบน ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการ ศึกษา และนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคเหนือตอนบน 4 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านการวางแผนการใช้ อาคารสถานที่ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และด้านการ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

ความสำคัญของการวิจัย

การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี สามารถนำไปใช้บริหารจัดการงานอาคารสถานที่ พัฒนาอาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่า มีคุณภาพ ตรง กับความต้องการของนักเรียนนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชน เป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนนักศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และสู่การพัฒนาประเทศต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้ และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดกำหนดทิศทางวิจัย ให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. งานอาคารสถานที่

งานอาคารสถานที่เป็นงานที่มีความสำคัญมาก มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้การจัดการ เรียนรู้ของสถานศึกษาดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริเวณต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา มีความสะอาด และปลอดภัย รวมถึงการวางแผนการใช้งานอาคารสถานที่ การจัดเก็บ การบำรุง รักษา การซ่อมแซม การควบคุม และ

การประเมินการใช้อาคารสถานที่ต่าง ๆ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ได้ดำเนินการตามราชกิจจานุเบกษา (2560: 14) กล่าวว่า อาคาร หมายถึง สิ่งปลูกสร้างถาวรที่บุคคล อาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการ โรงพยาบาล โรงเรียน สนามกีฬา หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน รวมทั้งสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้น ๆ เช่น เสาธง รั้ว ท่อระบายน้ำ หอถังน้ำ ถนน ประปา ไฟฟ้า หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่น ลิฟท์ หรือเครื่องปรับอากาศ ดำเนินการตามสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552: 8) บัญญัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ข้อที่ 19 งานอาคารสถานที่ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น ควบคุมดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ครุภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยต่อการใช้งานพัฒนาอาคารสถานที่ การอนุรักษ์พลังงาน การรักษาสภาพแวดล้อม และระบบ สาธารณูปโภค ของสถานศึกษาให้เป็นระเบียบสวยงาม จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากโจรภัยอัคคีภัย และภัยอื่น ๆ และดำเนินการตามกระทรวงศึกษาธิการ (2546: 12) กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง

2. การพัฒนางานอาคารสถานที่

การพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษา เป็นการทำนงานพัฒนาดิจิทัลต่าง ๆ เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณสิ่งแวดล้อม วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก มีขอบข่าย 4 ด้าน คือ การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ การซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

2.1 การวางแผนการใช้อาคารสถานที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกำหนดการวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณสิ่งแวดล้อม ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและนักเรียนนักศึกษาให้มากที่สุด รวมทั้งเกิดประโยชน์ต่อการเกิดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ชุมชน ตลอดจนความสามารถในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนนักศึกษา และชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ เพื่อใช้อาคารสถานที่ได้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดทำแผนผังอาคารแสดงการใช้ห้องต่าง ๆ ภายในอาคาร จัดทำตารางแสดงการใช้อาคารสถานที่อย่างชัดเจน ประมุขนิเทศให้ความรู้การใช้อาคารสถานที่แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา และมีเอกสารแนะนำการให้บริการการใช้อาคารสถานที่แก่ชุมชน

2.2 ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการระมัดระวัง ดูแล ป้องกันอาคารสถานที่ของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่คงทนถาวร สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา เกิดความสวยงามอยู่เสมอ ดูแลรักษาทำความสะอาดอาคารสถานที่ การปรับปรุงซ่อมแซมจุดบกพร่องของอาคารสถานที่ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ ให้ความสำคัญกับการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ เช่น การปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาถนน การจัดทำระบบระบายน้ำ การปรับปรุงตกแต่งภายในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน การดูแลรักษาอาคารเรียนให้สะอาดปลอดภัยร่มรื่นสวยงาม การจัดสรรงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียนและอาคารประกอบ การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา และชุมชน มีส่วนในการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่

2.3 ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่

การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาต้องควบคุมดูแลอาคารสถานที่ภายในสถานศึกษา ตั้งแต่การจัดเวรยามรักษาความปลอดภัย การกำกับดูแลควบคุมเวรยามรักษาความปลอดภัย การตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันภัยอันตราย การตรวจติดตามการใช้อาคารสถานที่ การกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับบุคคลภายนอกที่มาขอใช้บริการอาคารสถานที่ การประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือ ในการรักษาความปลอดภัย และการส่งเสริมให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการดูแลอาคารสถานที่ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องสามารถใช้อาคารสถานที่ได้อย่างมั่นใจและปลอดภัย การรักษาความปลอดภัยเป็นงานสำคัญของส่วนราชการ ต้องมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของทางราชการ ตลอดจนต้องมีการประชุมเพื่อสร้างความตระหนัก ชักชวนความเข้าใจ ในเรื่องการรักษาความปลอดภัย

2.4 ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบผลสะท้อนการใช้งานของผู้ใช้อาคารสถานที่ ตั้งแต่อาคารเรียน อาคารประกอบ และบริเวณสิ่งแวดล้อม ต้องมีการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ สม่ำเสมอ โดยการมอบหมายให้ครู นักเรียน นักศึกษา ชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงงานอาคารสถานที่ ให้สามารถใช้งานได้ตามความต้องการของครู นักเรียน นักศึกษา ชุมชน สามารถสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เช่น แบบสำรวจความพึงพอใจ การใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เช่น การสอบถามนักเรียน นักศึกษา การจัดทำตารางกำหนดเวลาการประเมินผล ห้องน้ำห้องส้วม อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ หรือบริเวณสิ่งแวดล้อม การแจ้งผลการประเมินผล และการนำผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ไปประกอบในการวางแผนเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานอาคารสถานที่

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความคิดเห็นการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก 1) ศึกษาแนวความคิดจากทฤษฎีหรือกรอบแนวความคิด ที่ใช้ในการวิจัย โดยการค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ระเบียบของทางราชการ ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางและกำหนดแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ 2) ดำเนินการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 6 คน 3) ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัย จึงนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพพนมวินทรราชูทิศ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ผู้วิจัยดำเนินการ 1) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และ 2) การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ผลการวิจัย

ผลของการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก 1) ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีการจัดทำ

เอกสารแนะนำการใช้อาคารสถานที่ มีการให้บริการบริการอาคารสถานที่แก่ชุมชน มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และมีการประชุมวางแผนเพื่อพัฒนาอาคารสถานที่ 2) ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีการซ่อมแซมถนนคอนกรีต รั้วกำแพง ห้องเรียนทฤษฎี พื้นที่ปฏิบัติงานแผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน โรงอาหาร บ้ายประชาสัมพันธ์ โรงจอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ห้องประชุมอาคารอำนวยการ สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเปตอง สนามตระกร้อ ศาลาที่พักอาศัย พื้นทางเดิน ห้องน้ำห้องส้วม รังระบายน้ำ เครื่องกรองน้ำดื่ม และมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ 3) ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ มีการกำหนดแนวปฏิบัติสำหรับชุมชนที่มาขอใช้อาคารสถานที่ มีการประสานงานกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือในการรักษาความปลอดภัย มีการจัดทำรั้วหรือสิ่งกีดขวางเพื่อป้องกันความปลอดภัย มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด และมีการติดตั้งถังดับเพลิง และ 4) ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีการกำหนดแนวทางการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลอาคารสถานที่ มีการใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ ในการประเมินผล และมีการประเมินผลอาคารสถานที่อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ซึ่งได้ดำเนินการระดมความคิดเห็นจากครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียนนักศึกษา ทำให้ผลการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ในภาพรวม

การพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริม การจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหาร จัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก	ครูและบุคลากร ทาง การศึกษา และนักเรียน นักศึกษา n = 458		ระดับความคิดเห็น
	x	s.d.	
1. ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่	3.592	.178	มาก
2. ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่	4.087	.280	มาก
3. ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่	3.793	.280	มาก
4. ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่	3.734	.250	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.802	.168	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา งานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการ อาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (3.802)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับการ พัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.087) รองลงมา คือ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ (3.793) ด้านการประเมินผลการใช้อาคาร สถานที่ (3.734) และด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ (3.592) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ทั้ง 4 ด้าน อภิปรายผล ดังนี้

ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภิเษกหนองจอก ผลการวิจัยในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการนำข้อมูลจากการวิจัย และข้อเสนอจากครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษามาดำเนินการปฏิบัติจริง เช่น การซ่อมแซมถนนคอนกรีต รั้วกำแพง อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม โรงจอดรถจักรยานยนต์ โรงจอดรถรถยนต์ สนามฟุตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามตระกร้อ รังระบายน้ำ โรงอาหาร พื้นที่ทางเดิน ศาลาที่นั่งพัก ป้ายประชาสัมพันธ์ การจัดทำสวนหย่อม การจัดทำสภาพภูมิทัศน์อาคารอำนวยการ อาคารแผนกวิชาช่างก่อสร้าง โรงอาหาร และการจัดทำสวนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนางานอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมสำหรับการใช้งาน อำนวยความสะดวกแก่ครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียนนักศึกษา และชุมชน จึงทำให้ผลการพัฒนางานอาคารสถานที่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับญาดารัตน์ บุญประดับ (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับโสภา คุ่มทรัพย์ (2559: 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนวัดประยูรวงศ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของมธุรดา เจ้าทรัพย์ และคงศักดิ์ ปัญญาคง (2556: บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ของสถานศึกษา พบว่า ผลการวิจัยในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภิเษกหนองจอก 4 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ คือ ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ และด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อภิปรายผล ดังนี้

ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ผลการดำเนินการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภิเษกหนองจอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานอาคารสถานที่ที่เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียน ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ และมีการวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ทำให้ทุกคนเห็นได้ว่าการใช้งานอาคารสถานที่เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2561: 2) กล่าววาระียบยบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการใช้อาคารสถานที่ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 ข้อที่ 6 การขอใช้อาคารสถานที่ซึ่งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณะและมีได้เพื่อแสวงหากำไร และข้อที่ 8 ผู้ขอใช้อาคารสถานที่ต้องสงวนทรัพย์สินที่ขอใช้เหมือนเช่นวิญญูชน จะพึงสงวนทรัพย์สินของตนเอง หากในระหว่างใช้อาคารสถานที่ปรากฏทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ขอใช้สูญหาย หรือเกิดการชำรุด อันเนื่องมาจากการใช้อาคารสถานที่นั้น ผู้ขอใช้

จะต้องรับผิดชอบต่อการสูญหายหรือเสียหายหรือจัดการให้อยู่ในสภาพเดิม สอดคล้องกับญัตติฉบับที่ 2559: 11) กล่าวว่า งานอาคารสถานที่ หมายถึง สิ่งก่อสร้างภายในสถานศึกษาอันเป็นที่ใช้ในการเรียนการสอนและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ แบ่งเป็นอาคารเรียนและอาคารประกอบ และสถานที่ที่ใช้นอกเหนือจากการเรียนการสอน เช่น ห้องน้ำเสาชง บริเวณเป็นสิ่งที่ทำให้อาคารและสถานที่ร่มเย็นน่าอยู่ เช่น สถานที่พักผ่อน สนามกีฬา ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด สอดคล้องกับทรงพล ศรีนวล (2558: 19) กล่าวว่า การบริหารการจัดการด้านการใช้อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบในแต่ละสถานที่จัดให้มีผังโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน จัดให้มีการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน จัดทำเอกสารการแนะนำการใช้อาคารสถานที่ จัดให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการอาคารสถานที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์การใช้อาคารสถานที่มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ บุญเชิด และวิลาวลัย อุ่นนันทาคัย (2556: บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า ด้านการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับกัจจกร ตติยภักดิ์ (2556: 2) กล่าวว่า เกณฑ์มาตรฐานวัดประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อาคารตามเกณฑ์มาตรฐานขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กำหนดให้ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ห้องบรรยายไม่ต่ำกว่าร้อยละ 64 และห้องปฏิบัติการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 56

ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ผลการดำเนินการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานอาคารสถานที่ได้มีการร่วมมือกับครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา ร่วมมือกันช่วยกันซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม ถนนคอนกรีต รั้วกำแพง รางระบายน้ำ สนามกีฬาต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ส่งผลทำให้อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามกีฬา ศาลาที่นั่งพักผ่อน สภามุขนิทัศน์ โรงจอดรถรถจักรยานยนต์ พื้นทางทางเดิน สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา มีความภาคภูมิใจเกี่ยวกับงานอาคารสถานที่ และมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภา คุ่มทรัพย์ (2559: 1), วรณระเบียบ บุญเกิด (2560: บทคัดย่อ), North-West University (2012: บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า ด้านการซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารสถานที่ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับชัชวาลย์พรชัย (2557: 30) กล่าวว่า การบำรุงรักษาอาคารที่สร้างขึ้นให้อยู่ในสภาพที่ดี มีความมั่นคงปลอดภัยต่อการจัดการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับการบำรุงรักษาให้ถูกหลัก ตลอดจนการเอาใจใส่ของผู้รับผิดชอบเป็นหลัก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญ เช่น การจัดให้มีการตรวจสภาพอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ พร้อมบันทึกการตรวจเป็นหลักฐาน จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารที่มีการชำรุดให้กลับสู่สภาพเดิม มอบหมายบุคลากรรับผิดชอบชัดเจน ส่งเสริมปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยสวยงามเสมอ การประชุมชี้แจงการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้แก่บุคลากร และนักเรียนนักศึกษา เมื่อมีการใช้งานอาคารสถานที่แห่งใหม่

ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ผลการดำเนินการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา ได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ อาคารเรียน อาคารประกอบ เพื่อให้อาคารสถานที่ที่มีความปลอดภัยมีความพร้อมสำหรับการใช้งาน สถานศึกษามีพื้นที่ที่ต้องควบคุมดูแลจำนวนมาก ทำให้การตรวจติดตามไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง จึงได้มีการติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยในการรักษาความปลอดภัยเพิ่มขึ้น เช่นการติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ประตูทางเข้าอาคารต่าง ๆ การตรวจสอบติดตั้งถังดับเพลิง การติดตามตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่เวรยามทั้งกลางวันและกลางคืนของบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการอบรมการดับเพลิงเพื่อป้องกันเพลิงไหม้ โดยได้ร่วมมือกับสถานีดับเพลิงหนองจอก กรุงเทพมหานคร ทำให้การควบคุมดูแลอาคารสถานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษา (2560: 47) กล่าวว่า งานรักษาความปลอดภัยเป็นงานสำคัญของราชการ เพื่อให้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินของทางราชการ ผู้รับผิดชอบที่สำคัญ คือ ผู้ปฏิบัติงานทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร โดยต้องมีการควบคุมติดตามรายงานตามระเบียบที่กำหนดผู้หน้าที่รับผิดชอบจะต้องมีการประชุมเพื่อสร้างความตระหนัก ชักชวนความเข้าใจในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงาน จัดหาจัดเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการรักษาความปลอดภัย กำหนดมอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจน จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นคำสั่งกำกับติดตามตรวจสอบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบและรายงานผลต่อผู้บังคับบัญชาสอดคล้องกับบัญชี ก้าวใส (2559: 1-2) กล่าวว่า การรักษาความปลอดภัยในอาคารสถานที่เป็นหนึ่งในภารกิจของการบริหารจัดการอาคารสถานที่ โดยมีการจัดระบบรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่ภายในภายนอกอาคาร มีการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัย เป็นลายลักษณ์อักษร มีเครื่องมือและอุปกรณ์ ระบบการจัดการที่ดีทันสมัย เพื่อใช้ในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย มีการควบคุมและติดตามมีการฝึกอบรมวิธีการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่มีขีดความสามารถ มีสมรรถนะเหมาะสมต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ บุญเชิด และคงศักดิ์ บุญญาคง (2556: บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการศึกษาการศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของสถานศึกษา พบว่า ด้านการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556: 7) กล่าวว่า งานรักษาความปลอดภัยครอบคลุมถึงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้อาคาร ตัวอาคาร รวมถึงพื้นที่โดยรอบอาคารสถานที่ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัย ได้แก่ วิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสม ขั้นตอนการทำงาน ตารางการทำงาน การจัดกำลังคน การกำหนดจุดปฏิบัติงาน การแบ่งเขตพื้นที่ อุปกรณ์เครื่องมือ การติดตามการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2552: 8) กล่าวว่า ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ข้อที่ 19 งานอาคารสถานที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น ควบคุมดูแลปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยต่อการใช้งานพัฒนาอาคารสถานที่ การอนุรักษ์พลังงาน การรักษาความปลอดภัยและระบบสาธารณูปโภคของสถานศึกษาให้เป็นระเบียบและสวยงาม จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ให้ปลอดภัยจากโจรภัยอัคคีภัยและภัยอื่น ๆ

ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ ผลการดำเนินการพัฒนางานอาคารสถานที่เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานอาคารสถานที่ได้มีการนำผลการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่จากข้อเสนอแนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนนักศึกษา มาแจ้งให้ทุกฝ่ายรับทราบ และได้นำมาประกอบการวางแผนเพื่อการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่อย่างจริงจัง ทำให้เห็นผลเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่และเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมชัดเจน ทำให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวกับการพัฒนาอาคารสถานที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของชมนกิส แก่นจำปา และโสภา คุ่มทรัพย์ (2559: 1) ได้ดำเนินการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม พบว่า ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทรงพล ศรีนวล (2558: 25) กล่าวว่า การบริหารจัดการ ด้านการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ หมายถึงการดำเนินการให้มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน จัดทำแบบสรุปผลการใช้อาคารสถานที่ นำผลการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ แล้วนำผลที่ได้มาวางแผนปรับปรุง การแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้น และเพื่อสามารถใช้ประโยชน์จากงานอาคารสถานที่ให้สมบูรณยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวิจิตร วรุตบางกูร (อ้างในพรทิพย์ บุญเชิด, 2556: 27) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องวางแผนการประเมินผลอาคารสถานที่ เพื่อสำรวจว่าการใช้โดยทั่วไป มีความสะดวกสบายราบรื่นเพียงใด อาคารเรียนได้ใช้ตามเป้าหมายหรือไม่ และมีความบกพร่องหรือความก้าวหน้าในจุดหมายทางการศึกษาหรือไม่ การประเมินผลอาคารมีผลดีต่อการที่จะได้ข้อมูลมาช่วยแก้ปัญหาให้การใช้อาคารเรียนในอนาคตได้ผลดียิ่งขึ้น

การประเมินผลการใช้อาคารเรียนไม่มีวิธีที่แน่นอนขึ้นอยู่กับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่เราจะตรวจสอบแง่มุมต่าง ๆ ที่ต้องการจะตรวจสอบการประเมินผลการใช้อาคารเรียน จะเกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปริมาณ เช่น อัตราครูต่อนักเรียน พื้นในห้องเรียน ค่าใช้จ่ายต่อนักเรียน 1 คน พื้นที่ต่อนักเรียน 1 คน อายุการใช้งานอาคารระยะเวลาที่ใช้ในการก่อสร้าง ข้อมูลเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่สำคัญ เพื่อใช้ในการคาดคะเนค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารเรียนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาจะต้องมีการสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา ในการมีส่วนร่วมช่วยกันดูแลรักษาซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ โดยการบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา ทำให้นักเรียนนักศึกษาสามารถช่วยพัฒนาสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี

1.2 สถานศึกษาจะต้องมีการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับการพัฒนางานอาคารสถานที่ของสถานศึกษา เช่น ชุมชนที่อยู่ใกล้สถานศึกษา สำนักงานเขต เทศบาล และสถานประกอบการภาคเอกชน เพื่อขอความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน และจะต้องให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตั้งแต่การวางแผนร่วมกัน การปฏิบัติงานร่วมกัน การตรวจสอบติดตามและการปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน

1.3 สถานศึกษาจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่แก่นักเรียนนักศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีความรับผิดชอบในการพัฒนางานอาคารสถานที่ของสถานศึกษาร่วมกัน เช่น การดูแลรักษาความสะอาดอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามกีฬา และบริเวณสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ จะมีส่วนทำให้งานอาคารสถานที่ของสถานศึกษา มีความสะอาดปลอดภัย สามารถใช้งานได้ยาวนาน ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยในเรื่องการสร้างความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนางานอาคารสถานที่ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และรองรับการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยการอาชีวศึกษาภูมิภาค วิทยาลัยการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2561. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยเรื่องการใช้อาคารสถานที่ พ.ศ. 2561 สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2562
- กำจร ตติยกวี. (2556). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้ประโยชน์อาคารของสถาบันอุดมศึกษา. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2562.
- คงศักดิ์ ปัญญาคง. (2556). สภาพและปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ของสถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ สังกัดการรถไฟแห่งประเทศไทย เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พะเยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา. ถ่ายสำเนา.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2556). มาตรฐานงานบริการอาคารและสถานที่. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2562
- ชมณภัส แก่นจำปา. 2560. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2562
- ญาดารัตน์ บุญประดับ. (2559). การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนขยายโอกาส

- ทางการศึกษาในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายสำเนา.
- ทรงพล ศรีนวล. (2558). การบริหารจัดการงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนพระทวยพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายสำเนา.
- ธวัช สร้อยโพธิ์พันธ์. (2557). การศึกษาปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายสำเนา.
- บุญเลิศ แก้วใส. (2559). แนวปฏิบัติที่ดีด้านการบริหารจัดการอาคารสถานที่และความปลอดภัยภายในอาคารผู้ป่วยของโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รพ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายสำเนา.
- ปิยา รพีธรรม. (2557). การบริหารงานอาคารสถานที่โดยใช้กิจกรรม 5 ส ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายสำเนา.
- พรทิพย์ บุญเชิด. (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: ศึกษาเฉพาะโรงเรียนจิตรลดาสายสามัญ. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. ถ่ายสำเนา.
- มธุรดา เจ้าทรัพย์. (2556). ปัญหาและแนวทางพัฒนางานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายสำเนา.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562
- วิลาวัลย์ อุ่นนันทกาต. (2556). แนวทางการพัฒนาการบริหารอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณระเบียบ บุญเกิด. 2560. สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562
- ศุภรา เจริญภูมิ. (2561). การออกแบบกระบวนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยการจัดการคุณภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562
- ศรีสุดา ไชยวิจารณ์ และคณะ. (2558). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2562
- สาริตา ธีปฎิมากร. (2558). การศึกษาปัจจัยสภาพอากาศภายในอาคารที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้อาคารเขียวในเขตศูนย์กลางธุรกิจ. สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2562
- สมพงษ์ ต้นอำนาจ. (2554). การศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้อาคารสถานที่ สำหรับการเรียนการสอน ตามการรับรู้ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิศวกรรม บริหารธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.ถ่ายสำเนา.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่ชั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- โสภา คัมทรัพย์. (2559). การบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนวัดประยูรวงศ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2562
- North West University. (2012). การวิเคราะห์เชิงคุณภาพของการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ : สถานศึกษารัฐบาลในแอฟริกาใต้. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2562
- Nuraihah Mohd (2015). การประเมินสภาพอาคารสถานที่ของสถานศึกษา: กรณีศึกษาของโรงเรียนสาธิตที่ได้รับคัดเลือกในเขต Gombak. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2562
- Penn State University. (2015). ความสำคัญของอาคารสถานที่ของสถานศึกษาในการปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียน. สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2562